

Het gezamenlijk belang in het project 'Schoon erf, schone sloot', spreekt boekdelen. Dat blijkt wel uit eerdere afleveringen van de serie en de gedrevenheid van alle betrokken partijen. Zo maakt ook CAV Agrotheek zich hard voor een juist gebruik van wat zij noemen 'gewasmedicijnen'.

Tekst en fotografie: Lilian Braakman

Nico van Langen en Arjan de Vries voor het hoofdkantoor in Wieringerwerf

'Vervolgonderzoek om verbeteringen te bewijzen'

Het project 'Schoon erf, schone sloot' omvat niet alleen het Noordelijk Zandgebied, maar het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) verricht ook metingen bij twee bloembollenbedrijven uit West-Friesland om te zien of de emissieroutes en waarden daar overeenkomen met die in het Noordelijk Zandgebied. Nico van Langen (42), van CAV Agrotheek, is adviseur van deze twee bedrijven en is daarom bij de bedrijfsbezoeken geweest: "Samen met het HHNK liepen we de checklist af. Op zo'n moment geef je ook je eigen visie over hoe het anders kan. Daarnaast heb ik een vervolg voorgesteld aan het HHNK. Als de emissieroutes in beeld zijn gebracht en verbeterpunten worden opgepakt, kan een vervolgproject bewijzen dat er minder gewasmedicijnen in het oppervlaktewater terecht komen." Van Langen noemt het bewust gewasmedicijn. "Wij zijn immers een Agrotheek."

SCHUIM

Tijdens de bedrijfsbezoeken kwam in West-Friesland, net als in het Noordelijk Zandgebied, de emissieroute van lekdruppels via heftruckbanden na het ontsmetten aan het licht. Het gebruiken van één heftruck bij de ontsmettingsplaats voorkomt dat deze druppels worden verspreid. Van Langen: "Een kweker kan

het ook anders oplossen door zand of kattengrit te gebruiken en dit eens in de zoveel tijd te vervangen en weg te gooien. Op deze manier denk je mee met de kweker wat voor hem een juiste oplossing is." Collega Arjan de Vries (51), medewerker buitendienst, geeft aan dat CAV Agrotheek niet alleen advies geeft voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, maar zelf ook onderzoek doet naar alternatieve toepassingen: "Wij zijn twaalf jaar geleden begonnen met het ontwikkelen van schuim om te gebruiken bij het ontsmetten. Dit is namelijk de schoonste manier van ontsmetten met minimale emissie. Bovendien is het ongeveer in drie minuten klaar. We zijn nu bezig om te onderzoeken of de kwaliteit van deze ontsmetting minimaal even goed is als de andere manieren."

Naast onderzoek vinden de heren van CAV Agrotheek dat advies ook een belangrijke rol speelt. Van Langen: "Net als andere toeleveranciers geven wij advies bij welke ziekte welk middel toegepast kan worden. Hierbij kijken we naar mogelijke bijwerkingen. Is er een vergelijkbaar middel dat milieuvriendelijker is, dan geven wij dat aan op onze advieslijst. Daarnaast kijken wij ook naar biologische middelen. Deze testen wij zelf, omdat wij graag willen weten of het middel werkt zoals aange-

geven. Als dat niet het geval is spelen wij dat door naar de kwekers. Eerlijkheid duurt hierbij het langst."

TEGENLICHT

Van Langen en De Vries geven aan dat de kwekers al veel beter omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. "Kwekers zijn het soms ook zat om elke keer te spuiten. Dat moet alleen als het nodig is. Kwekers zijn mondiger en meer betrokken bij het duurzaam toepassen van gewasmedicijnen dan jaren geleden. Dat zie je terug in de verbeteringen van het oppervlaktewater tot nu toe." Dat het onderwerp gewasbescherming op dit moment zo in de belangstelling staat, vinden de adviseur niet erg: "Het zou goed zijn om een positieve tegenreactie te geven met bijvoorbeeld het educatieve televisieprogramma 'Tegenlicht'. Hierin zou juist de bereikte duurzaamheid van de gehele landbouwsector belicht kunnen worden."

Het project 'Schoon erf, schone sloot' onderzoekt emissie op bedrijven. Het doel van dit project is om de emissie te verminderen door kwekers bewust te maken van het probleem en zo het water schoner te krijgen en te houden.